C/2026/3912

1.9.2026.

PADOMES IETEIKUMS

(2026. gada 10. jūlijs),

ar ko apstiprina Nīderlandes vidēja termiņa fiskāli strukturālo plānu

(C/2026/3912)

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 121. pantu,

ņemot vērā Regulu (ES) 2024/1263 un jo īpaši tās 17. pantu,

ņemot vērā Komisijas ieteikumu,

tā kā:

VISPĀRĪGI APSVĒRUMI

(1) ES ekonomikas pārvaldības sistēmas ([1]) mērķis ir veicināt stabilas un ilgtspējīgas publiskās finanses un ilgtspējīgu un iekļaujošu izaugsmi un noturību, izmantojot reformas un investīcijas, un novērst pārmērīgu valdības budžeta deficītu. Tā arī veicina valstu atbildību, un tajā ir likts lielāks uzsvars uz vidēju termiņu apvienojumā ar noteikumu efektīvāku un konsekventāku izpildi.

(2) Jaunajā ekonomikas pārvaldības sistēmā būtiska vieta ir valsts vidēja termiņa fiskāli strukturālajiem plāniem, kurus dalībvalstis iesniedz Padomei un Komisijai. Šiem plāniem ir jāpalīdz sasniegt divus mērķus: i) nodrošināt, ka *inter alia* līdz korekcijas perioda beigām vispārējās valdības parāds ticami samazinās vai saglabājas piesardzīgā līmenī un ka valdības budžeta deficīts tiek samazināts un vidējā termiņā saglabājas zem atsauces vērtības, kas ir 3 % no IKP, un ii) nodrošināt reformu un investīciju īstenošanu, reaģējot uz galvenajām problēmām, kas apzinātas Eiropas pusgadā, un pievērsties ES kopīgajām prioritātēm. Tālab katrā plānā ir jāiekļauj vidēja termiņa saistības attiecībā uz neto izdevumu ([2]) maksimālajiem pieauguma tempiem, kas faktiski paredz budžeta ierobežojumu uz plāna darbības laiku, kurš ir četri vai pieci gadi (atkarībā no dalībvalsts likumdevēja parastā sasaukuma perioda). Turklāt plānā ir jāpaskaidro, kā dalībvalsts nodrošinās reformu un investīciju īstenošanu, reaģējot uz galvenajām problēmām, kas apzinātas Eiropas pusgadā, jo īpaši konkrētām valstīm adresētajos ieteikumos (t. sk. tajos, kuri attiecas uz makroekonomikas nelīdzsvarotības novēršanas procedūru (MNNP)), un kā dalībvalsts plāno pievērsties Savienības kopīgajām prioritātēm. Fiskālās korekcijas periods aptver četrus gadus, kuru var pagarināt ne vairāk kā par trīs gadiem, ja dalībvalsts apņemas īstenot attiecīgu reformu un investīciju kopumu, kas atbilst Regulā (ES) 2024/1263 noteiktajiem kritērijiem.

(3) Pēc tam, kad plāns ir iesniegts, Komisijai ir jānovērtē, vai tas atbilst Regulas (ES) 2024/1263 prasībām.

([1]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/1263 (2024. gada 29. aprīlis) par ekonomikas politikas efektīvu koordināciju un budžeta daudzpusēju uzraudzību (OV L, 2024/1263, 30.4.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj), kopā ar Padomes Regulu (EK) Nr. 1467/97 (1997. gada 7. jūlijs) par to, kā paātrināt un precizēt pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras īstenošanu (OV L 209, 2.8.1997., 6. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1997/1467/2024-04-30), un Padomes Direktīva 2011/85/ES (2011. gada 8. novembris) par prasībām dalībvalstu budžeta struktūrām (OV L, 306, 23.11.2011., 41. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2011/85/2024-04-30).

([2]) Neto izdevumi atbilstoši Regulas (ES) 2024/1263 2. pantā sniegtajai definīcijai ir visi valdības izdevumi, atskaitot i) procentu izdevumus, ii) diskrecionāros ieņēmumu pasākumus, iii) izdevumus par Savienības programmām, ko pilnībā sedz Savienības fondu ieņēmumi, iv) valstu izdevumus par Savienības finansēto programmu līdzfinansēšanu, v) bezdarbnieka pabalstu izdevumu cikliskos elementus un vi) vienreizējos un citus pagaidu pasākumus.

(4) Padome uz Komisijas ieteikuma pamata pieņem ieteikumu, kurā nosaka attiecīgās dalībvalsts neto izdevumu maksimālos pieauguma tempus vidējā termiņā un attiecīgā gadījumā apstiprina reformu un investīciju jomas saistību kopumu, kas ir pamatā korekcijas perioda pagarināšanai.

SAISTĪTIE PROCESI, TOSTARP IEPRIEKŠ IETEIKTĀ NETO IZDEVUMU VIRZĪBA UN TĀS NOVĒRTĒJUMS

(5) Padome 2025. gada 21. janvārī pieņēma ieteikumu, ar ko nosaka Nīderlandes neto izdevumu virzību ([3]). Lai novērtētu atbilstību 2025. gadā, joprojām ir aktuāls neto izdevumu maksimālais pieauguma temps, kas noteikts Padomes 2025. gada 21. janvāra ieteikumā.

(6) 2026. gada 3. jūnijā Komisija 2026. gada pavasara Eiropas pusgada paketes ietvaros publicēja savu jaunāko novērtējumu par Nīderlandes atbilstību neto izdevumu maksimālajiem pieauguma tempiem. Pamatojoties uz Komisijas aprēķiniem, Nīderlandes neto izdevumu pieauguma temps 2025. gadā pārsniedza Padomes 2025. gada janvārī ieteikto maksimālo pieauguma tempu, kas atbilst novirzei 1,5 % apmērā no IKP gada izteiksmē. Aplūkojot kopā 2024. un 2025. gadu, arī neto izdevumu kumulatīvais pieauguma temps pārsniedza ieteikto maksimālo kumulatīvo pieauguma tempu, kas atbilst novirzei 1,0 % apmērā no IKP.

(7) Padome 2025. gada 8. jūlijā adresēja Nīderlandei vairākus konkrētai valstij adresētus ieteikumus (KVAI) Eiropas pusgada ietvaros ([4]).

(8) Komisija 2026. gada 3. jūnijā 2026. gada pavasara Eiropas pusgada paketes ietvaros un saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 1176/2011 secināja, ka Nīderlandē vairs nav nelīdzsvarotības. Konkrētāk, gadu gaitā ir pastāvējusi neaizsargātība, kas saistīta ar mājsaimniecību parāda augsto līmeni, mājokļu tirgu un lielo tekošā konta pārpalikumu, taču pēdējā laikā tā ir mazinājusies. ([5])

APSVĒRUMI SAISTĪBĀ AR NĪDERLANDES VIDĒJA TERMIŅA FISKĀLI STRUKTURĀLO PLĀNU

(9) Saskaņā ar Regulas (ES) 2024/1263 15. panta 2. punktu jaunieceltas valdības gadījumā dalībvalsts var iesniegt pārskatītu vidēja termiņa fiskāli strukturālo plānu. Pēc 2025. gada oktobra vispārējām vēlēšanām 2026. gada 23. februārī tika izveidota jauna valdība. Nīderlande 2026. gada 14. aprīlī Padomei un Komisijai iesniedza pārskatītu valsts vidēja termiņa fiskāli strukturālo plānu (turpmāk "plāns" jeb "2026. gada aprīļa plāns"). Plāns aptver piecu gadu laikposmu (2026.–2030. gads), nevis parastos četrus gadus, ņemot vērā, ka valdības izveide izņēmuma kārtā notika 2026. gada februārī. Tādējādi pašreizējā valdība būs atbildīga par piecu, nevis četru budžetu sagatavošanu.

([3]) Padomes Ieteikums, (2025. gada 21. janvāris), ar ko nosaka Nīderlandes neto izdevumu virzību (OV C, C/2025/648, 10.2.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/648/oj).

([4]) Padomes Ieteikums, (2025. gada 8. jūlijs), par Nīderlandes ekonomikas, sociālo, nodarbinātības, strukturālo un budžeta politiku (OV C, C/2025/3993, 20.8.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3993/oj).

([5]) Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Centrālajai bankai, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai, Reģionu komitejai un Eiropas Investīciju bankai, COM(2026) 200 final.

Process pirms 2026. gada aprīļa plāna iesniegšanas

(10) Pirms plāna iesniegšanas Nīderlande pieprasīja tehnisku informāciju ([6]). Komisija 2026. gada 26. februārī saskaņā ar Regulas (ES) 2024/1263 15. panta 4. punktu sniedza tehnisko informāciju un publicēja to 2026. gada 21. aprīlī ([7]). Tehniskajā informācijā tiek norādīts strukturālās primārās bilances līmenis 2029. gadā, kurš ir nepieciešams, lai nodrošinātu, ka vispārējās valdības budžeta deficīts vidējā termiņā saglabājas zem 3 % no IKP un vispārējās valdības parāds vidējā termiņā saglabājas zem 60 % no IKP, ja pēc četru gadu korekcijas perioda beigām netiek veikti papildu budžeta pasākumi. Vidējs termiņš tiek definēts kā desmit gadu laikposms, kas seko korekcijas perioda beigām. Tehniskā informācija tika sagatavota un nosūtīta dalībvalstij saskaņā ar diviem scenārijiem: scenāriju, kas nodrošina atbilstību deficīta noturības nosacījumam ([8]) atbilstoši Regulas (ES) 2024/1263 9. panta 3. punktam, un scenāriju bez šā nosacījuma.

(11) Tehniskajā informācijā par Nīderlandi ir noteikts, ka, lai četru gadu korekcijas perioda laikā izpildītu piemērojamos fiskālos noteikumus, saskaņā ar Komisijas pieņēmumiem strukturālajai primārajai bilancei korekcijas perioda beigās (2029. gadā) ir jābūt vismaz 0,1 % apmērā no IKP (scenārijā bez deficīta noturības nosacījuma), kā norādīts 1. tabulā. Informācijai – ņemot vērā deficīta noturības nosacījumu, strukturālajai primārajai bilancei korekcijas perioda beigās (2029. gadā) būtu jābūt nemainīgai, sasniedzot vismaz 0,1 % no IKP. Tomēr Nīderlandei, kura ir tiesīga tikai saņemt tehnisko informāciju, deficīta noturības nosacījums, kurš attiecas uz atsauces trajektorijām, nav obligāts.

1. tabula. Tehniskā informācija, ko Komisija iesniedza Nīderlandei

Korekcijas perioda pēdējais gads	2029
Strukturālās primārās bilances minimālā vērtība (% no IKP) scenārijā bez deficīta noturības nosacījuma	0,1 %
Tikai informācijai: strukturālās primārās bilances minimālā vērtība (% no IKP) scenārijā ar deficīta noturības nosacījumu	0,1 %

Avots: Komisijas aprēķini.

(12) Nīderlande un Komisija 2026. gada martā risināja Regulas (ES) 2024/1263 12. pantā paredzēto tehnisko dialogu. Tehniskā dialoga galvenās tēmas bija Nīderlandes paredzētie neto izdevumu maksimālie pieauguma tempi un to pamatā esošie pieņēmumi, sevišķi attiecībā uz IKP deflatoru, kā arī reformas un investīcijas, ko paredzēts īstenot, lai reaģētu uz galvenajām Eiropas pusgada gaitā apzinātajām problēmām un pievērstos Savienības kopīgajām prioritātēm, kas ir taisnīga zaļā un digitālā pārkārtošanās, sociālā un ekonomiskā noturība, enerģētiskā drošība un aizsardzības spēju palielināšana.

([6]) Dalībvalstīm un Ekonomikas un finanšu komitejai nosūtītie iepriekšējie norādījumi ietver tehnisko informāciju i) ar korekcijas perioda pagarinājumu un bez tā (attiecīgi par 4 un 7 gadiem) un ii) ar deficīta noturības nosacījumu un bez tā. Tie ietver arī galvenos sākotnējos nosacījumus un Komisijas vidēja termiņa valdības parāda prognozēšanas sistēmas pamatā esošos pieņēmumus. Tehniskā informācija tika aprēķināta, pamatojoties uz metodiku, kas aprakstīta Komisijas 2023. gada parāda ilgtspējas pārskatā (https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/debt-sustainability-monitor-2023_en) un tā turpmākajos precizējumos, par ko vienojās parāda atmaksājamības analīzes darba grupā. Tās pamatā ir Eiropas Komisijas 2025. gada rudens prognoze un tās vidēja termiņa pagarinājums līdz 2035. gadam, un ilgtermiņa IKP pieaugums un novecošanas izmaksas atbilst Komisijas un Padomes kopīgajam 2024. gada ziņojumam par novecošanu (https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/2024-ageing-report-economic-and-budgetary-projections-eu-member-states-2022-2070_en).

([7]) https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-surveillance-eu-member-states/country-pages/netherlands/fiscal-surveillance-netherlands_en#medium-term-fiscal-structural-plans.

([8]) Regulas (ES) 2024/1263 8. pantā noteiktais deficīta noturības nosacījums ir šāds: strukturālās primārās bilances ikgadējais uzlabojums ir 0,4 procentpunkti (vai 0,25 procentpunkti, ja korekcijas periods tiek pagarināts), līdz strukturālais deficīts ir mazāks par 1,5 % no IKP.

(13) Saskaņā ar Nīderlandes plānā sniegto informāciju 2026. gada aprīlī atbilstoši Regulas (ES) 2024/1263 11. panta 3. punktam iestādes iesaistījās apspriešanās procesā ar sociālajiem partneriem un Valsts padomes Konsultatīvo nodaļu, kas ir viena no Nīderlandes neatkarīgajām fiskālajām iestādēm, kuras uzdevums ir uzraudzīt budžeta noteikumu izpildi.

(14) Valsts padomes (VP) Konsultatīvā nodaļa sniedza atzinumu par makroekonomikas prognozi un makroekonomiskajiem pieņēmumiem, kas plānā ir neto izdevumu virzības pamatā. VP nepauda viedokli par šo prognožu un pieņēmumu vispārējo ticamību, bet norādīja, ka tie atšķiras no Nīderlandes Ekonomikas politikas analīzes biroja (*CPB*) prognozēm, uz kurām saskaņā ar valsts budžeta struktūru jāpamatojas valsts bilances un parāda aplēsēm. VP arī atzīmēja, ka saskaņā ar *CPB* vidēja termiņa prognozēm līdz 2039. gadam valsts budžeta deficīta un parāda attiecības atsauces vērtības tiktu nedaudz pārsniegtas (deficīts 3,1 % apmērā no IKP no 2034. gada un parāds 62 % apmērā no IKP 2039. gadā), lai gan saskaņā ar vidēja termiņa plāna prognozēm tas tā nebūtu. VP norādīja, ka galvenais šīs atšķirības iemesls lielā mērā ir saistīts ar to, ka *CPB* prognozēs ir iekļauta aplēse par paziņotās rīcībpolitikas ietekmi turpmākajos gados (tai skaitā ietekmi pēc 2029. gada un līdz 2034. gadam), savukārt Komisija, novērtējot vidēja termiņa plānus, izmanto nemainīgas politikas pieņēmumu pēc korekcijas perioda.

(15) Plāns tika iesniegts valsts parlamentam 2026. gada 13. aprīlī.

PLĀNA KOPSAVILKUMS UN KOMISIJAS NOVĒRTĒJUMS

(16) Turpmāk ir sniegts 2026. gada aprīļa plāna novērtējums, ko Komisija veica saskaņā ar Regulas (ES) 2024/1263 16. pantu.

Konteksts: makroekonomiskā un fiskālā situācija un perspektīvas

(17) Reālais IKP Nīderlandē 2025. gadā pieauga par 1,8 % stabila iekšzemes pieprasījuma dēļ un par spīti globālās nenoteiktības ietekmei uz tirdzniecību. Saskaņā ar Eiropas Komisijas 2026. gada pavasara prognozi paredzams, ka ekonomika 2026. gadā pieaugs par 1,0 %, jo paaugstināta globālā nenoteiktība, ko saasina konflikts Tuvajos Austrumos, bremzē patēriņu, investīcijas un tirdzniecību. Tiek prognozēts, ka 2027. gadā reālais IKP palielināsies par 1,1 %, jo ekonomikā joprojām būs jūtama ieilgušā Tuvo Austrumu konflikta ietekme. Paredzams, ka mājsaimniecību patēriņa un investīciju devums būs ierobežots, savukārt imports pārsniegs eksportu, līdz ar to tirdzniecības neto ieguldījums izaugsmē būs negatīvs. Paredzams, ka prognozes periodā (t. i., 2026.–2027. gadā) potenciālā IKP pieaugums Nīderlandē turpinās samazināties no 2,0 % 2023. gadā līdz 1,3 % 2027. gadā, ko galvenokārt veicinās mazāks darbspējīgā vecuma iedzīvotāju skaita pieaugums, kā arī investīciju attiecības samazināšanās. Bezdarba līmenis 2025. gadā bija 3,9 %, un saskaņā ar Komisijas prognozi tas 2026. gadā būs 4,2 % un 2027. gadā 4,4 %. Paredzams, ka inflācija (IKP deflators), kas 2025. gadā bija 3,3 %, 2026. gadā samazināsies līdz 3,2 % un 2027. gadā sasniegs 2,5 %.

(18) Runājot par fiskālajām norisēm, vispārējās valdības budžeta deficīts 2025. gadā bija 1,6 % no IKP. Saskaņā ar Eiropas Komisijas 2026. gada pavasara prognozi paredzams, ka 2026. gadā tas sasniegs 2,5 % no IKP un 2027. gadā samazināsies līdz 1,9 % no IKP. Eiropas Komisijas 2026. gada pavasara prognozē ir ņemts vērā Nīderlandes 2026. gada budžeta projekts. Vispārējās valdības parāds 2025. gada beigās bija 44,4 % no IKP. Saskaņā ar Komisijas 2026. gada pavasara prognozi sagaidāms, ka parāda attiecība pret IKP 2026. gada beigās pieaugs līdz 46,9 %. Tiek prognozēts, ka 2027. gada beigās tas visumā stabilizēsies 47,0 % apmērā no IKP. Komisijas fiskālajās prognozēs netiek ņemtas vērā vidēja termiņa fiskāli strukturālajos plānos norādītās politikas saistības, kamēr tās nav papildinātas ar ticami paziņotiem un pietiekami precīzi formulētiem konkrētiem politikas pasākumiem.

Neto izdevumu maksimālie pieauguma tempi un galvenie makroekonomiskie pieņēmumi 2026. gada aprīļa plānā

(19) Plāns aptver 2026.–2030. gadu un paredz fiskālo korekciju četru gadu garumā.

(20) Plānā ir ietverta visa informācija, kas jāsniedz saskaņā ar Regulas (ES) 2024/1263 13. pantu.

(21) Plānā valsts uzņemas saistības panākt turpmāk 2. tabulā norādīto neto izdevumu maksimālos pieauguma tempus, kas atbilst neto izdevumu vidējam ikgadējam pieaugumam 3,7 % apmērā gan korekcijas periodā (2026.–2029. g.), gan plānā atspoguļotajā periodā (2026.–2030. g.). Tehniskā informācija (lineāras korekcijas scenārijā) atbilst neto izdevumu vidējam pieaugumam 3,3 % apmērā gan korekcijas periodā (2026.–2029. g.), gan 2026.–2030. gadā.

2. tabula. Nīderlandes plānā norādītais maksimālais neto izdevumu pieaugums un galvenie pieņēmumi

	2026	2027	2028	2029	2030	Vidējais rādītājs plāna darbības laikā 2026–2030	Vidējais rādītājs visā korekcijas periodā 2026–2029
Neto izdevumu pieaugums (gadā, %)	4,7	3,5	3,1	3,5	3,7	3,7	3,7
Neto izdevumu pieaugums (kumulatīvi no 2025. gada bāzes, %)	4,7	8,4	11,7	15,6	19,9	n. p.	n. p.
Potenciālā IKP pieaugums (%)	1,4	1,3	1,2	1,1	1,1	1,2	1,2
Inflācija (IKP deflatora pieaugums) (%)	3,3	2,5	2,4	2,4	2,4	2,6	2,6

Avots: Nīderlandes vidēja termiņa fiskāli strukturālais plāns (2026. gada aprīlis) un Komisijas aprēķini.

(22) Tiek lēsts, ka plānā norādītās neto izdevumu virzības rezultātā strukturālā primārā bilance korekcijas perioda beigās (2029. gadā) būs 0,0 % no IKP. Šis rādītājs ir zemāks nekā Komisijas 2026. gada 26. februāra tehniskajā informācijā ([9]) sniegtais strukturālās primārās bilances minimālais līmenis 2029. gadam, t. i., 0,1 % no IKP. Plānā ir pieņemts, ka potenciālā IKP pieaugums 2026. gadā samazināsies līdz 1,4 % (no 1,7 % 2025. gadā), un 2030. gadā turpinās kristies līdz 1,1 %. Turklāt plānā paredzēts, ka IKP deflatora pieauguma temps 2027. gadā samazināsies līdz 2,5 % (no 3,2 % 2025. gadā), bet 2030. gadā samazināsies līdz 2,4 %.

Plāna neto izdevumu saistību ietekme uz vispārējās valdības bilanci

(23) Balstoties uz plānā norādītajiem neto izdevumu maksimālajiem pieauguma tempiem un pieņēmumiem, vispārējās valdības budžeta deficīts vispirms 2026. gadā pieaugs līdz 2,4 % no IKP un tad pakāpeniski samazināsies līdz 1,2 % no IKP korekcijas perioda beigās. Tādējādi saskaņā ar plānu vispārējās valdības bilance korekcijas perioda beigās (2029. gadā) nepārsniegtu atsauces vērtību, kas ir 3 % no IKP. Arī desmit gadu periodā pēc korekcijas perioda (t. i., līdz 2039. gadam) valdības budžeta deficīts nepārsniegtu 3 % no IKP.

Tāpēc, balstoties uz plānā norādītajām politikas saistībām un makroekonomiskajiem pieņēmumiem, plānā ierosinātā neto izdevumu virzība atbilst Regulas (ES) 2024/1263 16. panta 2. punktā noteiktajai prasībai attiecībā uz deficītu.

([9]) https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-surveillance-eu-member-states/country-pages/netherlands/fiscal-surveillance-netherlands_en#medium-term-fiscal-structural-plans.

Plāna neto izdevumu saistību ietekme uz vispārējās valdības parādu

(24) Ja plānā norādītie neto izdevumu maksimālie pieauguma tempi un to pamatā esošie pieņēmumi īstenosies, vispārējās valdības parāds saskaņā ar plānu pakāpeniski samazināsies no 46,8 % no IKP 2026. gadā līdz 45,6 % no IKP korekcijas perioda beigās (2029. gadā), kā norādīts 3. tabulā. Paredzams, ka desmit gados pēc korekcijas perioda vispārējās valdības parāds līdz 2032. gadam turpinās samazināties un pēc tam pakāpeniski pieaugs līdz 51,2 % no IKP 2039. gadā. Tādējādi saskaņā ar plānu vispārējās valdības parāds vidējā termiņā noturētos zem Līgumā noteiktās atsauces vērtības, kas ir 60 % no IKP.

Tāpēc, balstoties uz plānā norādītajām politikas saistībām un makroekonomiskajiem pieņēmumiem, plānā paredzētie neto izdevumu maksimālie pieauguma tempi atbilst Regulas (ES) 2024/1263 16. panta 2. punktā noteiktajai prasībai attiecībā uz parādu.

3. tabula. Nīderlandes plānā norādītā vispārējās valdības parāda un bilances attīstība

	2026	2027	2028	2029	2030	2039
Valdības parāds (% no IKP)	46,8	46,5	46,1	45,6	45,2	51,2
Valdības bilance (% no IKP)	- 2,4	- 1,5	- 1,3	- 1,2	- 1,2	- 3,0

Avots: Nīderlandes vidēja termiņa fiskāli strukturālais plāns (2026. gada aprīlis).

Plāna makroekonomiskie pieņēmumi

(25) Plāna pamatā ir pieņēmumu kopums, kas atšķiras no Komisijas pieņēmumiem, kurus tā Nīderlandei nosūtīja 2026. gada 26. februārī. Konkrētāk, plānā ir izmantoti atšķirīgi pieņēmumi attiecībā uz strukturālās primārās bilances un IKP deflatora pieauguma sākumpunktu. Valsts parāda un IKP pieaugums 2025. gadā ir atjaunināts saskaņā ar Nīderlandes statistikas pārvaldes izpildes datiem.

Ir nepieciešams rūpīgs šo pieņēmumu atšķirību novērtējums, īpaši tāpēc, ka plānā paredzētais neto izdevumu vidējais maksimālais pieaugums ir lielāks, nekā tika norādīts tehniskajā informācijā.

Pieņēmumu atšķirības, kurām ir visbūtiskākā ietekme uz neto izdevumu vidējo maksimumu, ir uzskaitītas un novērtētas turpmāk.

— Plānā pieņemts, ka strukturālās primārās bilances sākumpunkts būs - 0,4 % no IKP, nevis - 0,6 % no IKP, kā pieņemts Komisijas tehniskajā informācijā, kuras pamatā bija Komisijas 2025. gada rudens prognoze. Tā rezultātā plānā paredzētais neto izdevumu maksimālais vidējais pieaugums korekcijas periodā ir lielāks nekā saskaņā ar Komisijas pieņēmumiem. Plānā norādītā strukturālās primārās bilances vērtība ir balstīta uz Nīderlandes Ekonomikas politikas analīzes biroja (*CPB*) jaunāko prognozi 2026. gada martā un atbilst izpildes datiem par deficītu. Līdz ar to uzskatāms, ka šis pieņēmums ir pienācīgi pamatots.

— Plānā pieņemts, ka IKP deflators 2027. gadā būs 2,5 %, nevis 2,1 %, kā pieņemts Komisijas tehniskajā informācijā. Tā rezultātā plānā paredzētais neto izdevumu maksimālais vidējais pieaugums korekcijas periodā ir lielāks nekā saskaņā ar Komisijas pieņēmumiem. Augstāka deflatora prognoze ir skaidrojama ar Tuvo Austrumu konflikta ekonomisko ietekmi, kas, paredzams, palielinās deflatoru sakarā ar augstāku importētās enerģijas cenu ietekmi uz iekšzemes cenām. Līdz ar to uzskatāms, ka šis pieņēmums ir pienācīgi pamatots. Tiek pieņemts, ka pēc 2027. gada IKP deflators lineāri tuvināsies 2,3 % 2035. gadā saskaņā ar parāda atmaksājamības analīzes metodiku.

Pārējām pieņēmumu atšķirībām nav būtiskas ietekmes uz neto izdevumu maksimālo vidējo pieaugumu salīdzinājumā ar Komisijas tehnisko informāciju.

Tas nozīmē, ka atšķirība starp neto izdevumu maksimālajiem pieauguma tempiem plānā un tehniskajā informācijā ir skaidrojama ar atšķirībām pieņēmumos, kuras saskaņā ar Regulas (ES) 2024/1263 13. panta b) punktu kopumā ir pieļaujamas. Kopumā pieņēmumu atšķirības plānā rada vidējo neto izdevumu maksimālo pieaugumu, kas ir lielāks nekā vidējais neto izdevumu maksimālais pieaugums, kas izriet no tehniskās informācijas.

Komisija ņems vērā iepriekš minēto plāna pieņēmumu novērtējumu turpmākajos novērtējumos par atbilstību neto izdevumu maksimālajiem pieauguma tempiem.

Plāna fiskālā stratēģija

(26) Saskaņā ar plānā sniegto indikatīvo fiskālo stratēģiju saistības attiecībā uz neto izdevumiem tiks īstenotas, galvenokārt īstenojot diskrecionārus ieņēmumu palielināšanas pasākumus, kas atbilst turpmākam valdības izdevumu palielinājumam. Plānā citstarp tiek pieņemts, ka mājsaimniecību ienākuma nodokļi un sociālā nodrošinājuma iemaksas darba devējiem, kā arī aizsardzības izdevumi palielināsies no 1,7 % no IKP 2025. gadā līdz 2,7 % no IKP 2030. gadā.

(27) Pieņemamo politikas pasākumu specifikācija ir jāapstiprina vai jākoriģē un jāizsaka skaitļos gada budžetos. Šajā procesā Nīderlandei būtu jāņem vērā paziņotās politikas ietekme uz vidēja termiņa prognozēm, ko aplēsis Nīderlandes Ekonomikas politikas analīzes birojs (*CPB*).

Plānā paustie nodomi attiecībā uz reformām un investīcijām, ar ko paredzēts reaģēt uz galvenajām problēmām, kas apzinātas Eiropas pusgadā, un pievērsties Savienības kopīgajām prioritātēm

(28) Plānā ir aprakstītas iecerētās reformas un investīcijas, ar kurām tiek reaģēts uz galvenajām problēmām, kas apzinātas Eiropas pusgadā, kā konkrēti izklāstīts 2025. gada konkrētām valstīm adresētajos ieteikumos (KVAI) ([10]), ieskaitot uz MNNP attiecināmos, un saskaņā ar prioritātēm, kas noteiktas paziņojumā "ES Konkurētspējas kompass" ([11]). Plānā ir iekļautas apmēram 85 reformas un investīcijas, no kurām 10 finansiāli atbalsta Atveseļošanas un noturības mehānisms (ANM). Plāna reformu un investīciju pamatā ir koalīcijas līgums, kā arī citas pašreizējās iniciatīvas.

(29) Attiecībā uz kopīgo prioritāti "taisnīga zaļā un digitālā pārkārtošanās, tostarp Regulas (ES) 2021/1119 noteiktie klimata mērķi" plānā ir iekļautas vairāk nekā 20 reformas un investīcijas, piemēram, investīciju pakete ilgtspējīgai lauksaimniecībai un slāpekļa apsaimniekošanai, Klimata un enerģētikas fonds un Programma būvētās vides ilgtspējas paātrināšanai. Plānā ir aprakstīti arī atveseļošanas un noturības plānā (ANP) paredzētie pasākumi, kuru mērķis ir samazināt atkarību no fosilā kurināmā, piemēram, investīciju subsīdijas turpināšana ilgtspējīgai enerģijai un enerģijas taupīšanai (*ISDE +++*). Plānā iekļauto reformu un investīciju mērķis ir īstenot 2025. gadā izdotos KVAI, lai palielinātu pētniecības un izstrādes izdevumus, novērstu finansējuma trūkumu jaunuzņēmumiem un augošiem uzņēmumiem, samazinātu vispārējo atkarību no fosilajām degvielām, samazinātu elektrotīkla pārslodzi un novērstu pārmērīgus slāpekļa nosēdumus un ūdens kvalitātes pasliktināšanos.

([10]) Sk. Padomes Ieteikumu (2025. gada 8. jūlijs) par Nīderlandes ekonomikas, sociālo, nodarbinātības, strukturālo un budžeta politiku (OV C, C/2025/3993, 20.8.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3993/oj).

([11]) Sk. Eiropas Komisijas paziņojumu "ES Konkurētspējas kompass" (2025. gada 29. janvāris, COM(2025) 30 final).

(30) Attiecībā uz kopīgo prioritāti "sociālā un ekonomiskā noturība, tostarp Eiropas sociālo tiesību pīlārs" plānā ir iekļauts plašs saraksts ar vairāk nekā 50 reformām un investīcijām, kas sagrupētas vairākās politikas jomās, piemēram, mājokļu tirgus, izglītība, veselības aprūpe, darba tirgus un nodokļi. Dažas no šīm investīcijām un reformām ir iekļautas ANP, piemēram, darbības viltus pašnodarbinātības novēršanai, atbalsts cenas ziņā pieejamiem mājokļiem un intensīvās aprūpes paplašināšana. Šo plānā iekļauto 50 reformu un investīciju mērķis ir īstenot 2025. gadā izdotos KVAI, lai risinātu gaidāmo ar novecošanu saistīto izdevumu pieaugumu ilgtermiņa aprūpē, mazinātu stimulus izmantot elastīgus vai pagaidu līgumus, novērstu darbaspēka un prasmju trūkumu, uzlabotu pamatprasmes un veicinātu dalību *STEM* programmās. Turklāt plānā ir iekļautas reformas un investīcijas mājokļu tirgū, kuras attiecas uz makroekonomikas nelīdzsvarotības novēršanas procedūru un kuru mērķis ir īstenot KVAI, ar ko saskaņo dažādu veidu ienākumu no bagātības aplikšanu ar nodokļiem, atbalsta cenas ziņā pieejamas privātās īres nozares attīstību un novērš šķēršļus mājokļu būvniecībai.

(31) Attiecībā uz kopīgo prioritāti "enerģētiskā drošība" plānā ir iekļauta enerģijas tirgus reformu pakete (ietverta ANP), lai nodrošinātu elastīgu tīkla izmantošanu gadījumos, kad tas ir pārslogots, izveidotu sistēmu operatoru investīcijām elektrotīklā, izveidotu infrastruktūras projektus, kas saistīti ar elektrotīkla paplašināšanu, un ieviestu izmaiņas atļauju piešķiršanas procedūrās piekļuvei elektrotīklam. Plānā ir iekļauts arī Tīkla pārslodzes krīzes akts, kuram jāpaātrina energoinfrastruktūras projektēšanas procedūras. Turklāt plānā ir iekļauti tiesību akti gāzes krīžu pārvaldībai, naftas krājumu veidošanas prasību pārskatīšanai, energoinfrastruktūras kibernoturības un fiziskās noturības uzlabošanai, izmantojot ES direktīvas, un investīcijām ūdeņraža ražošanā un diversificētās importa stratēģijās, lai samazinātu atkarības riskus.

(32) Attiecībā uz kopīgo prioritāti "aizsardzības spējas" plānā ir iekļauts investīciju kopums, kas jāīsteno laikposmā no 2024. līdz 2028. gadam un kas ietver aprīkojuma iegādi, nekustamā īpašuma infrastruktūras atjaunošanu, arī, lai nodrošinātu tās ilgtspēju, un taktiskās IT infrastruktūras modernizāciju un nomaiņu. Plānā ir iekļauta atsauce uz aizsardzības izdevumu vispārējo pieaugumu no 1,7 % no IKP 2025. gadā līdz 2,7 % no IKP 2030. gadā.

(33) Plānā ir sniegta informācija par to, kā tas saskan ar Nīderlandes ANP un attiecīgā gadījumā papildina to. Plānā izklāstītās reformas un investīcijas papildina vairākas darbības, kas veiktas saskaņā ar ANP un kas arī veicina ES kopīgo prioritāšu īstenošanu. Plānā iekļautās jaunās reformas un investīcijas atbilst ANP paredzētajiem pasākumiem.

(34) Plāna mērķis ir palīdzēt nodrošināt Nīderlandes publisko investīciju vajadzības, kas saistītas ar Savienības kopīgajām prioritātēm. Attiecībā uz zaļo un digitālo pārkārtošanos tajā ir noteiktas investīcijas atjaunīgās enerģijas infrastruktūrā, energoefektivitātes pasākumos un inovācijā. Attiecībā uz sociālo un ekonomisko noturību plānā ir uzsvērta nepieciešamība pēc investīcijām izglītībā, prasmēm darba tirgū un mājokļu piedāvājuma palielināšanas. Enerģētiskās drošības vajadzības ir vērstas uz energotīklu jaudas un ūdeņraža infrastruktūras paplašināšanu. Aizsardzības spēju jomā plānā uzsvērta nepieciešamība palielināt militāros izdevumus un paredzēts palielināt aizsardzības budžetu, lai līdz 2030. gadam sasniegtu 2,7 % no IKP.

Komisijas novērtējuma secinājums

(35) Kopumā Komisija uzskata, ka Nīderlandes 2026. gada aprīļa plāns atbilst Regulas (ES) 2024/1263 prasībām.

PADOMES VISPĀRĒJAIS SECINĀJUMS

(36) Padome atzinīgi vērtē Nīderlandes vidēja termiņa fiskāli strukturālo plānu un uzskata, ka tā pilnīga īstenošana palīdzētu nodrošināt stabilas publiskās finanses un atbalstīt valsts parāda ilgtspēju, kā arī ilgtspējīgu un iekļaujošu izaugsmi.

(37) Padome pieņem zināšanai Komisijas veikto plāna novērtējumu. Tomēr Padome atkārto savu lūgumu Komisijai iesniegt savu novērtējumu par plāniem atsevišķā dokumentā, kas nav Komisijas ieteikumi Padomes ieteikumiem.

(38) Padome pieņem zināšanai Komisijas novērtējumu attiecībā uz neto izdevumu virzību un galvenajiem makroekonomiskajiem pieņēmumiem plānā, kā arī plāna neto izdevumu virzības ietekmi uz valsts budžeta deficītu un parādu. Padome pieņem zināšanai Komisijas novērtējumu, ka, kaut arī makroekonomiskie un fiskālie pieņēmumi dažos gadījumos atšķiras no Komisijas pieņēmumiem, tie kopumā ir pienācīgi pamatoti un ir balstīti uz pārliecinošiem ekonomiskiem argumentiem. Padome atzinīgi vērtē to, ka plāns ir iesniegts valsts parlamentam.

(39) Padome sagaida, ka Nīderlande būs gatava vajadzības gadījumā pielāgot savu fiskālo stratēģiju, lai nodrošinātu savas neto izdevumu virzības sasniegšanu. Padome apņemas cieši uzraudzīt ekonomikas un fiskālās norises, tostarp tās, kas ir plāna scenārija pamatā.

(40) Padome pieņem zināšanai Komisijas aprakstu par reformām un investīciju vajadzībām un nodomiem, reaģējot uz galvenajām problēmām, kas apzinātas Eiropas pusgadā, un uzsver, cik svarīgi ir nodrošināt šādu reformu un investīciju īstenošanu. Padome, pamatojoties uz Komisijas iesniegtajiem ziņojumiem, izvērtēs šādas reformas un investīcijas un uzraudzīs to īstenošanu Eiropas pusgada ietvaros.

(41) Padome gaida Nīderlandes gada progresa ziņojumus, kuros jo īpaši tiks sniegta informācija par Padomes noteiktā neto izdevumu virzības sasniegšanas gaitu, kā arī par plašāku reformu un investīciju īstenošanu Eiropas pusgada kontekstā.

(42) Šis ieteikums aizstāj 2025. gada 21. janvāra ieteikumu.

(43) Saskaņā ar Regulas (ES) 2024/1263 17. pantu Padomei būtu jāiesaka Nīderlandei 2026. gada aprīļa plānā paredzētie neto izdevumu maksimālie pieauguma tempi,

AR ŠO IESAKA Nīderlandei rīkoties šādi.

1. Nodrošināt, ka neto izdevumu pieaugums nepārsniedz šā ieteikuma pielikumā noteiktos maksimumus.

Briselē, 2026. gada 10. jūlijā

Padomes vārdā –

priekšsēdētājs

S. HARRIS

PIELIKUMS

Neto izdevumu maksimālie pieauguma tempi (gada un kumulatīvie pieauguma tempi nominālā izteiksmē)

Nīderlande

Gadi		2026	2027	2028	2029	2030
Pieauguma tempi (%)	Gadā	4,7	3,5	3,1	3,5	3,7
	Kumulatīvi (*)	4,7	8,4	11,7	15,6	19,9

(*) Kumulatīvos pieauguma tempus aprēķina, par bāzes gadu pieņemot 2025. gadu. Kumulatīvos pieauguma tempus izmanto, veicot kontroles konta *ex post* atbilstības ikgadējo uzraudzību.